

Myśliński, Jerzy

"Zbornik Filozofickej Fakulty Univerzity Komenskeho : žurnalistika", Bratislava 1968 : [recenzja]

Rocznik Historii Czasopiśmiennictwa Polskiego 9/3, 467-468

1970

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

I

Zborník Filozofickej Fakulty Univerzity Komenského. Žurnalistika, Bratislava 1968, Slovenské Pedagogické Nakladateľstvo, ss. 212.

Z okazji piętnastolecia Katedry Dziennikarstwa na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Komeńskiego w Bratysławie ukazał się zbiór rozpraw i artykułów pracowników naukowych Katedry. Zbiór ten dzieli się na dwie części: pierwsza traktuje o historii Katedry Dziennikarstwa oraz dorobku jej kierownika, prof. Dalbora M. Krno; na część drugą składają się cztery rozprawy naukowe z zakresu prasoznawstwa.

W pierwszej części omawianego tomu zwraca uwagę obszerny artykuł pióra prof. D. M. Krno, omawiający dzieje studium dziennikarskiego i Katedry od 1952 r. począwszy. Autor omawia tę problematykę w oparciu o archiwalia Katedry; zwraca przy tym szczególną uwagę na zespół pracowników naukowych i jego rozwój, wymienia tematykę prac przygotowanych przez ten zespół i absolwentów studium, przedstawia przebieg dyskusji nad koncepcją organizacyjno-naukową studium dziennikarskiego. Początkowo Katedra obejmowała zakresem swego zainteresowania także problematykę wiedzy o książce. Dopiero w r. 1960 nastąpił podział i utworzenie odrębnej Katedry Dziennikarstwa liczącej kilkunastu pracowników naukowo-dydaktycznych. Poza opisem dorobku Katedry artykuł zawiera także rozważania ogólniejszego charakteru, ciekawe dla czytelników interesujących się problematyką kształcenia dziennikarzy. Biografię, dorobek naukowy, dydaktyczny i publicystyczny prof. Krno omówił w kolejnym artykule (s. 29—37) doc. dr Fraňo Ruttkay.

Spośród czterech rozpraw, pomieszczonych w drugiej części zbioru, jedna wiąże się z problematyką historyczno-prawną (Lúboš Šefčák, *Novinárstvo a sloboda tlače v Spojených štátoch amerických do r. 1917*, s. 99—146), jedna zaś traktuje o współczesnej prasie francuskiej z punktu widzenia ekonomiczno-społecznego (Ivan Tomašov, *K niektorým otázkam koncentrácie vo francúzskej tlači*, s. 147—208). Dwie pozostałe zaliczyć trzeba do rozpraw typu historyczno-prasowego. W pierwszej z nich (*Národné noviny proti rozbijaniu republiky 1938—1939*, s. 39—64):

Zuzana Duhajová omawia stosunek wydawanych od r. 1870 „Národních Novin”, organu konserwatystów spod znaku Słowackiej Partii Narodowej, do wydarzeń politycznych zachodzących na terenie Czechosłowacji w okresie poprzedzającym wybuch II wojny światowej. Po 6 X 1938 r., w warunkach likwidacji czasopism niezależnych od reżimu słowackiego, „Národné Noviny” — twierdzi autorka — były jedyną niezależną, opozycyjną gazetą. Wokół pisma zaczęły gromadzić się jednostki i grupy z różnych przyczyn dążące do zachowania całości Republiki Czechosłowackiej i swobód demokratycznych. Celem artykułu było wyjaśnienie powodów takiego stanowiska redakcji.

Drugą rozprawę historyczno-prasową zamieścił doc. dr F. Ruttkay (*Prehľad novinárskej činnosti Jozefa M. Hurbana — K 150. výročiu narodenia*, s. 65—98). Dotyczy ona działalności dziennikarskiej znanego słowackiego działacza narodowego XIX stulecia, pisarza, poety, wydawcy, polityka, publicysty i redaktora pism: „Slovenské Pohľady” (1846—1847, 1851—1852), „Cirkevne Listy” (1863—1875) z dodatkiem „Stráž na Sione” (1871—1872).

W sumie omawiany tom zawiera interesujące, choć bardzo rozproszone tematycznie prace; składają się nań w większości rozprawy, będące rezultatami badań i indywidualnych zainteresowań poszczególnych pracowników naukowych Katedry.

Jerzy Myśliński

II

Zbigniew Mitzner, *Prasa warszawska (1918—1939)*, [w:] *Warszawa II Rzeczypospolitej 1918—1939*, t. 1, Warszawa 1968, PWN, s. 461—478.

Opracowanie Z. Mitznera zamieszczone w pierwszym tomie *Studiów warszawskich*, stanowiącym początek przygotowywanej przez Instytut Historii PAN obszernej syntezy dziejów stolicy, jest jedyną dotychczas po 1945 r. próbą całościowego ujęcia problematyki historii prasy stołecznej czasów II Rzeczypospolitej.

Zbigniew Mitzner, niedawno zmarły, znany i zasłużony publicysta, profesor Studium Dziennikarskiego Uniwersytetu Warszawskiego, autor i redaktor licznych zbiorów felietonów, reportaży i szkiców (*7 dni, Wyprawy w przeszłość, 13 lat i 113 dni, Satyra prawdę mówi* — wraz z L. Pasternakiem, *Polskie drogi* — wraz z J. Dąbrowskim, i in.), z prasą warszawską lat międzywojennych zetknął się bezpośrednio, będąc redaktorem socjalistycznego „Dziennika Ludowego” oraz współzałożycielem tygodnika satyrycznego „Szpilki”.